

Test Booklet Code & No.

प्रश्नपत्रिका कोड व क्र.

B**Paper-III
COMMERCE****Signature and Name of Invigilator**

Seat No.

--	--	--	--	--	--

(In figures as in Admit Card)

1. (Signature)

(Name)

Seat No.

(In words)

2. (Signature)

(Name)

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

MAY - 50316**Time Allowed : 2½ Hours]****[Maximum Marks : 150****Number of Pages in this Booklet : 40****Number of Questions in this Booklet : 75****Instructions for the Candidates**

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of **75** objective type questions. Each question will carry **two** marks. **All** questions of Paper-III will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
 - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.**
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
- There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत **75** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
- परीक्षा सुरु झाल्यावर विद्यार्थ्यांना प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून घ्याव्यात.
 - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
 - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून घ्यावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळी वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
 - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळ्या/निळ्या करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमागीचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्यांना परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांनी मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

MAY - 50316/III—B

COMMERCE
Paper III
वाणिज्य
प्रश्नपत्रिका III

Time Allowed : 2½ Hours]

[Maximum Marks : 150

Note : This paper contains **Seventy Five (75)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण पचहत्तर (75) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला दोन (2) गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.

1. Which of the techniques is <i>not</i> included in marketing control ? (A) ABC Analysis (B) Marketing Audit (C) Sales Analysis (D) Market Share Analysis	1. कोणते तंत्र हे विपणन नियंत्रणात समाविष्ट होत नाही ? (A) अ, ब, क विश्लेषण (B) विपणन अंकेक्षण (C) विक्री विश्लेषण (D) बाजारव्यवहार वाटा विश्लेषण
2. What does green marketing imply ? (A) It implies marketing of only green coloured products (B) It implies marketing of safe and eco-friendly products (C) It implies complete ban on chemical products (D) It implies punishing factory owners	2. हिरव्या विपणनाचा गभितार्थ काय आहे ? (A) हे विपणन फक्त हिरव्या रंगाच्या उत्पादनाचे विपणन सुचविते (B) हे विपणन सुरक्षित व वातावरणाशी सुसंबंधित उत्पादनाचे विपणन सुचविते (C) हे विपणन रासायनिक उत्पादनाला संपूर्ण मनाई सुचविते (D) हे विपणन उद्योग पालकास सजा सुचविते

3. Which 'P' is more sensitive in marketing ?

- (A) Product
- (B) Price
- (C) Promotion
- (D) Place

4. When any company of one country desires to capture the market of another country on some reasonable and political terms, it is termed as

- (A) Multiplex Marketing
- (B) Mega-marketing
- (C) Re-marketing
- (D) Mini-marketing

3. कोणता 'P' हा विपणनामध्ये अधिक संवेदनाशील आहे :

- (A) उत्पादन (Product)
- (B) किंमत (Price)
- (C) चालना (Promotion)
- (D) स्थळ (Place)

4. जेव्हा एका देशाची कोणतीही कंपनी काही समंजस आणि राजकीय अटीवर दुसऱ्या बाजारावर आधिपत्य ठेवण्याची अपेक्षा ठेवते. तेव्हा याला अशी संज्ञा देतात.

- (A) पुष्कळ भाग विपणन
- (B) मोठा विपणन
- (C) पुन्हा विपणन
- (D) लहान विपणन

5. Psycho-analytic theory was introduced by

- (A) T. Veblen
- (B) S. Freud
- (C) Festinger
- (D) P. Kotler

6. Which of the following is marketing research method ?

- (A) Observation
- (B) Questionnaire
- (C) Interview
- (D) Schedule

7. Which of the following is right kind of label of a product ?

- (A) Sales label
- (B) Purchase label
- (C) Competitor's label
- (D) Brand label

5. मनोविश्लेषणात्मक सिद्धांत हा कोणी निर्माण केला ?

- (A) टी. व्हेबलर
- (B) एस. फ्राइड
- (C) फेस्टींजर
- (D) पी. कोटलर

6. खालीलपैकी कोणती विपणन संशोधन पद्धत आहे ?

- (A) निरीक्षण
- (B) प्रश्नावली
- (C) मुलाखत
- (D) अनुसूची

7. एखाद्या उत्पादनांची खालीलपैकी कोणती खूणचिह्नी सत्य आहे ?

- (A) विक्री खूणचिह्नी
- (B) खरेदी खूणचिह्नी
- (C) स्पर्धकांची खूणचिह्नी
- (D) व्यापारी खूणचिह्नी

8. Which statement is *not* true ?

- (A) Cyber Marketing and E-marketing are the same
- (B) E-marketing is one of the options of direct marketing
- (C) E-marketing is applicable to services only
- (D) E-marketing offers high convenience reliability and speed

9. What is market environment ?

- (A) Micro-environment
- (B) Macro-environment
- (C) Cultural environment
- (D) Micro- and Macro-environment

8. कोणते विधान हे सत्य नाही ?

- (A) सायबर मार्केटींग आणि ई-मार्केटींग हे तेच असतात
- (B) ई-मार्केटींग हा प्रत्यक्ष मार्केटींगचा एक विकल्प असतो
- (C) ई-मार्केटींग हे केवळ सेवांना लागू असते
- (D) ई-मार्केटींग हे उच्च प्रतीची सोय, विश्वासाहता आणि गती देत असते

9. बाजारपेठ पर्यावरण म्हणजे काय ?

- (A) व्यष्टीय पर्यावरण
- (B) समष्टीय पर्यावरण
- (C) सांस्कृतिक पर्यावरण
- (D) व्यष्टीय आणि समष्टीय पर्यावरण

10. Which of the following is *not* method of selling price ?

- (A) Marginal cost pricing method
- (B) Cost plus pricing method
- (C) Break-even pricing method
- (D) First-in-first-out pricing method

11. T-group training is also called as :

- (A) Management development
- (B) Employment empowerment
- (C) Sensitivity training
- (D) Team building

12. Graphic-Rating Scale is a method of :

- (A) Performance Appraisal
- (B) Wage Payment
- (C) Participative Management
- (D) Training

10. खालीलपैकी कोणती विक्री किंमतीची पद्धत नाही ?

- (A) सीमांत व्यय किंमतपद्धत
- (B) व्यय अधिक किंमतपद्धत
- (C) ना नफा-तोटा किंमतपद्धत
- (D) प्रथम आत-प्रथम बाहेर किंमतपद्धत

11. टि-गट प्रशिक्षणाला असे सुद्धा म्हणतात.

- (A) व्यवस्थापन विकास
- (B) रोजगार सबलीकरण
- (C) संवेदनात्मक प्रशिक्षण
- (D) गट बांधणी

12. आकृतीबंध मापन श्रेणी ही एक पद्धत आहे.

- (A) कार्यसिद्धी मीमांसा
- (B) वेतन देयके
- (C) सहभागात्मक व्यवस्थापन
- (D) प्रशिक्षण

13. Joint Management Council is a form of

- (A) Industrial Relation
- (B) Trade Union
- (C) Workers' Participation in Management
- (D) Negotiation

14. To calculate the no. of workers required for various jobs with reference to a planned output is called :

- (A) Workload Analysis
- (B) Workforce Analysis
- (C) Job Analysis
- (D) Prediction

13. संयुक्त व्यवस्थापन मंडळ हे या स्वरूपात असते.

- (A) औद्योगिकीकरण
- (B) श्रमिक संघ
- (C) कामगारांचा व्यवस्थापनात सहभाग
- (D) वाटाघाटी

14. नियोजित उत्पादनांच्या संदर्भात विविध कार्यासाठी किती कामगारांची आवश्यकता आहे, याला असे म्हणतात.

- (A) कार्यभाग विश्लेषण
- (B) मनुष्यबळ विश्लेषण
- (C) कार्य विश्लेषण
- (D) भविष्यवेध

15. Finding out the abilities or skills of employees required to do a job efficiently is called :

- (A) Job description
- (B) Job specification
- (C) Job analysis
- (D) Job evaluation

16. Which function is *not* included in staffing ?

- (A) Transfer
- (B) Recruitment
- (C) Induction and Orientation
- (D) Organisation, Planning and Development

15. एखादे काम कार्यक्षमपणे करण्यासाठी आवश्यकता असणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची योग्यता किंवा कौशल्य यांच्या शोधाला असे म्हणतात.

- (A) कार्य वर्णन
- (B) कार्य तपशील खुलासा
- (C) कार्य विश्लेषण
- (D) कार्य मूल्यमापन

16. कार्मिक कार्यामध्ये कोणत्या कार्याचा समावेश होत नाही ?

- (A) बदली
- (B) भरती
- (C) कार्य ओळख व अनुवर्तन
- (D) संघटन, नियोजन व विकास

17. In the Factories Act no. of workers is permitted to work for more than hours in a day.

(A) 10

(B) 8

(C) 24

(D) 9

18. Which among the following allowances is paid to employees in order to enable them to meet the increasing price of essential commodities ?

(A) Bonus

(B) Rent allowance

(C) Increment in salary

(D) Dearness allowance

17. निर्माणीमध्ये (कारखान्यामध्ये) कयद्यानुसार कोणत्याही कामगाराला दरदिवशी तासांपेक्षा जास्त काम करण्याची परवानगी नसते.

(A) 10

(B) 8

(C) 24

(D) 9

18. अत्यावश्यक वस्तूच्या वाढत्या किंमती देण्यासाठी खालील भत्यापैकी कोणता भत्ता कर्मचाऱ्यांना दिला जातो ?

(A) बोनस

(B) भाडे

(C) वेतनवृद्धी

(D) महागाई

19. Remuneration to blue collar workers

is called

(A) Wage

(B) Salary

(C) Compensation

(D) Payment

20. The minimum wage rate could be

subject to revision of intervals not

exceeding

(A) 2 years

(B) 4 years

(C) 5 years

(D) 10 years

19. श्रमिक कामगारांना देण्यात येणाऱ्या पारिश्रमिकाला

..... असे म्हणतात.

(A) मजुरी

(B) वेतन

(C) मोबदला

(D) प्रदान

20. किमान मजुरी दर हे सुधारीत होऊ शकतात परंतु

..... मध्यांतरानंतर नाही.

(A) 2 वर्षे

(B) 4 वर्षे

(C) 5 वर्षे

(D) 10 वर्षे

21. In incentive payment plan a worker's pay is determined by

- (A) Management
- (B) Performance
- (C) Seniority
- (D) Profits

22. In a model grievance procedure, the supervisor has to respond against the grievance within

- (A) 2 days
- (B) 3 days
- (C) 5 days
- (D) 7 days

21. प्रेरक वेतन योजनेमध्ये कामगारांचे वेतन हे याद्वारे ठरविले जाते.

- (A) व्यवस्थापन
- (B) कार्यसिद्धी
- (C) वरिष्ठता
- (D) नफा

22. नमुना गा-हाणी प्रणालीमध्ये पर्यवेक्षकाने गा-हाणीबद्दल आत निर्णय घेतला पाहिजे.

- (A) 2 दिवसाच्या
- (B) 3 दिवसाच्या
- (C) 5 दिवसाच्या
- (D) 7 दिवसाच्या

23. 360° feedback involves appraisals by :

- (A) Subordinates
- (B) Line manager
- (C) Superiors
- (D) Any one who is directly in contact with appraiser

24. Which among the following methods is latest method of performance appraisal ?

- (A) Confidential report
- (B) Essay evaluation
- (C) Critical incident techniques
- (D) 360° degree and assessment centre

23. 360° प्रत्याभरणा अंतर्गत मूल्यमापन कोणद्वारे होते ?

- (A) कनिष्ठ कर्मचारी
- (B) साखळी/रेखा व्यवस्थापक
- (C) वरिष्ठ कर्मचारी
- (D) मूल्यमापीच्या प्रत्यक्ष संपर्कातील कुणीही

24. खालीलपैकी कोणती अद्यावत कार्यसिद्धी मूल्यमापनाची पद्धत आहे ?

- (A) गोपनीय अहवाल
- (B) निबंध मूल्यमापन
- (C) घटना चिकित्सकपद्धत
- (D) 360 दर्जा आणि मूल्यांकन केंद्र

25. The Payment of Gratuity Act was passed in

- (A) 1948
- (B) 1961
- (C) 1972
- (D) 1965

26. are also known as Transnational Corporations (TNCs).

- (A) Joint Ventures
- (B) Foreign Institutions
- (C) Multinational Corporations (MNCs)
- (D) Global Firm

27. is *not* the agreement of World Trade Organisation (W.T.O.).

- (A) Agreement on Agriculture
- (B) Agreement on TRIPS
- (C) TRIMS
- (D) Agreement on Industry

25. ग्रॅच्युटी (बक्षीस) कायदा मध्ये संमत झाला.

- (A) 1948
- (B) 1961
- (C) 1972
- (D) 1965

26. यांना ट्रांसनॅशनल निगम असेही म्हणतात.

- (A) संयुक्त उपक्रम
- (B) परराष्ट्रीय संस्था
- (C) बहुराष्ट्रीय निगम
- (D) जागतिक संस्था

27. हा जागतिक उद्योग संघटनेचा करार नाही.

- (A) शेतीविषयक करार
- (B) ट्रीप्सविषयक करार
- (C) ट्रीम्स
- (D) उद्योगाविषयक करार

28. American Depository Receipts (ADR)
are denominated in

- (A) U. S. Dollar
- (B) Francs
- (C) Lira
- (D) Euro

29. is for those instruments
which are synthetic financial
products derived from the real assets
or stocks or commodities.

- (A) Spot market
- (B) Derivative market
- (C) Future market
- (D) Forward market

28. अमेरिकी डिपॉसिटरी रिसिप्ट्स हे मध्ये
निर्देशीले जातात.

- (A) यु. एस. डॉलर
- (B) फ्रँक्स
- (C) लिरा
- (D) युरो

29. वास्तव मालमत्ता किंवा रोखे किंवा वस्तू
यांच्याद्वारे साधित कृत्रिम वित्तीय उत्पादन साधने
यांच्याशी संबंधित बाजारास असे
म्हणतात.

- (A) हजरबाजार
- (B) साधितबाजार
- (C) वायदाबाजार
- (D) फॉरवर्डबाजार

30. is *not* the condition under future contracts.

- (A) Delivery is necessary
- (B) Price is known in advance
- (C) The risk is borne both by buyers and sellers
- (D) Payment is made on the spot

31. is a joint collaboration in the field of manufacturing, processing and marketing by two or more countries.

- (A) Joint venture
- (B) MNCs
- (C) Mergers and Acquisitions
- (D) Foreign Technical Collaborations

30. ही वायदे कराराची शर्त नाही.

- (A) पोचवणी अवश्यक आहे
- (B) किंमत आधीच माहित असते
- (C) क्रेता व विक्रेता हे दोघे जोखीम घेतात
- (D) भरणा ताबडतोब केला जातो

31. दोन किंवा अधिक देशांच्या यांत्रिक उत्पादन, प्रक्रिया व विपणन क्षेत्रांमधील संयुक्त सहयोगास असे म्हणतात.

- (A) संयुक्त उपक्रम
- (B) बहुराष्ट्रीय निगम
- (C) विलीनीकरण व संपादन
- (D) परकीय तांत्रिक सहयोग

32. FIIs must initially registered with on the basis of their registration with the regulatory organisation for the stock market in their country of incorporation.

- (A) RBI
- (B) SEBI
- (C) Foreign Investment Promotion Board (FIPB)
- (D) Controller of Capital Investment (CCI)

33. The NAFTA commenced operations from

- (A) January 1994
- (B) November 1994
- (C) 1990
- (D) June 1997

32. परकीय गुंतवणूक संस्थांनी त्यांच्या देशातील भागबाजाराच्या नियामक मंडळाच्या नोंदणीच्या आधारे भारतात शी प्रारंभिक नोंदणी करावी.

- (A) आर. बी. आय.
- (B) सेबी
- (C) फॉरेन इनव्हेस्टमेंट प्रमोशन बोर्ड (एफ. आई. पी. बी.)
- (D) कन्ट्रोलर ऑफ केपीटल इन्व्हेस्टमेंट (सी. सी. आय.)

33. नाफताचे कार्य पासून सुरू झाले.

- (A) जानेवारी 1994
- (B) नोव्हेंबर 1994
- (C) 1990
- (D) जून 1997

34. The ASEAN includes Brunies, Indonesia, Malaysia, Philippines, Singapore, Thailand, Vietnam Myanmar and

(A) Bangladesh

(B) Pakistan

(C) China

(D) Cambodia

35. coordinates and monitor the implementation of SAARC programmes.

(A) Council of Ministers of SAARC

(B) Standing Committee of SAARC

(C) SAARC Secretariat

(D) Programming Committee of SAARC

34. आसीयान या संघटनेत ब्रुनीस, इंडोनेशिया, मलेशिया, फिलिपाईन्स, सिंगापूर, थायलँड, व्हिएटनाम, म्यानमार आणि या देशांचा समावेश होतो.

(A) बांगलादेश

(B) पाकिस्तान

(C) चायना

(D) कंबोडीया

35. सार्कच्या कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीचे समन्वय व नियंत्रण हे करते.

(A) सार्कचे मंत्रीपरिषद

(B) सार्कची स्थायी समिती

(C) सार्कचे सेक्रेटेरिएट

(D) सार्कची कार्यक्रम समिती

36. Current account convertibility process was completed by in India.

- (A) August 1995
- (B) January 1994
- (C) June 1993
- (D) July 1991

37. Chairman of Committee on Capital Account was

- (A) S. S. Tarapore
- (B) Y. V. Reddi
- (C) Kelkar
- (D) Raghuram Rajan

36. भारताच्या चालू खात्याच्या परिवर्तनीयतेची प्रक्रिया मध्ये पूर्ण झाली.

- (A) ऑगस्ट 1995
- (B) जानेवारी 1994
- (C) जून 1993
- (D) जुलै 1991

37. भांडवल खाते समितीचे अध्यक्ष हे होते.

- (A) एस. एस. तारापोर
- (B) वाय. व्ही. रेड्डी
- (C) केळकर
- (D) रघूराम राजन

38. Foreign Exchange Rate is determined by demand for and supply of foreign exchange in the market, according to

- (A) Mint Parity Theory
- (B) Purchasing Power Parity Theory
- (C) Balance of Payments Theory
- (D) Forex Market

39. The Committee on Capital Account Convertibility laid down three preconditions :

- (i) fiscal consolidation
 - (ii) a mandated inflation target
 - (iii)
- (A) Strengthening of the financial sector
 - (B) Reducing current account deficit
 - (C) Strengthening industrial sector
 - (D) 8% growth of G.D.P.

38. परकीय चलनाचे विनिमय दर हे परकीय चलना बाजारातील मागणी व पुरवठा यावरून निर्धारित होतो असे यात मांडले आहे.

- (A) टंकसाळी विनिमय दर सिद्धांत
- (B) क्रयशक्ती तुल्यता सिद्धांत
- (C) आंतरराष्ट्रीय व्यवहार ताळेबंद सिद्धांत
- (D) परकीय चलन बाजार

39. भांडवल खाते परिवर्तनीयता समितीने तीन पूर्वशर्ती मांडल्या :

- (i) राजकोषीय एकत्रिकरण
 - (ii) चलन फुगवटा ध्येय ठरवणे
 - (iii)
- (A) वित्तीय क्षेत्राला मजबूत करणे
 - (B) चालू खात्यातील तूट कमी करणे
 - (C) औद्योगिक क्षेत्राचे मजबुतीकरण
 - (D) स्थूल आंतरदेशीय उत्पादनाच्या वृद्धीचा दर आठ टक्के करणे

40. Physical delivery of foreign exchange has to take place in case of

- (A) Spot market
- (B) Option market
- (C) Future market
- (D) Forward market

41. Which of the following receipts from agricultural operations is chargeable to tax ?

- (A) Land situated in Andaman Island used for agricultural operations
- (B) Land situated in Lakshadweep Island used for agricultural operations
- (C) Land situated in Ladakh Region used for agricultural operations
- (D) Land situated in Sri Lanka used for agricultural operations

40. परकीय चलनाचे भौतिक पोचवणे हे

बाजारासाठी आवश्यक आहे.

- (A) हजर
- (B) ऑप्शन
- (C) वायदे
- (D) फॉरवर्ड

41. खालीलपैकी शेतीपासून मिळणारे कोणते उत्पन्न करपात्र आहे ?

- (A) अंदमान बेटावरील जमिनीतून मिळणारे शेतीपासूनचे उत्पन्न
- (B) लक्षद्वीप बेटावरील जमिनीतून मिळणारे शेतीपासूनचे उत्पन्न
- (C) लद्दाख येथील जमिनीपासून मिळणारे शेतीपासूनचे उत्पन्न
- (D) श्रीलंका स्थित जमिनीतून मिळणारे शेतीपासूनचे उत्पन्न

42. Which of the following companies is *not* an Indian Company, as per Income Tax Act, 1961 ?

- (A) Tata Motors Ltd.
- (B) Vodafone India Ltd.
- (C) Branch of Citi Bank NA
- (D) Life Insurance Corporation of India established under LIC Act, 1956

43. The maximum amount on which income tax is not chargeable for A.Y. 2013-14 in case of a cooperative society is :

- (A) ₹ 2,50,000
- (B) ₹ 10,000
- (C) ₹ 1,00,000
- (D) Nil

42. खालीलपैकी कोणत्या कंपनी आयकर कायद्या अन्वये भारतीय कंपनी **नाहीत** ?

- (A) टाटा मोटर्स लि.
- (B) व्होडाफोन इंडिया लि.
- (C) सिटी बँकेची भारतातील शाखा
- (D) भारतीय बिमा निगम (1956 च्या भारतीय विमा निगम कायद्याखाली स्थापन)

43. कर आकारणी वर्ष 2013-14 च्या संदर्भात सहकारी संस्थेला आयकर मुक्त उत्पन्नाची मर्यादा पुढीलपैकी एक आहे :

- (A) ₹ 2,50,000
- (B) ₹ 10,000
- (C) ₹ 1,00,000
- (D) निरंक

44. Minor as per Income Tax Act means an individual who has not completed the age of years.

(A) 15

(B) 18

(C) 21

(D) 25

45. X is entitled to children education allowance of ₹ 200 p.m. for 3 children, including a twin. The exempt amount is :

(A) ₹ 7,200

(B) ₹ 2,400

(C) ₹ 4,800

(D) ₹ 3,600

44. आयकर कायद्यान्वये अज्ञान व्यक्ती म्हणजे ज्याने वयाची वर्षे पूर्ण केली नाही.

(A) 15

(B) 18

(C) 21

(D) 25

45. 'क्ष' ला त्याच्या तीन मुलांकरिता (त्यापैकी एक जुळे) ₹ 200 प्रति माह शिक्षण भत्ता मिळत आहे. करमाफ उत्पन्न खालीलप्रमाणे :

(A) ₹ 7,200

(B) ₹ 2,400

(C) ₹ 4,800

(D) ₹ 3,600

46. Rates of tax deduction at source from payment to non-residents are given by :

- (A) Income Tax Act, 1961
- (B) Annual Finance Act
- (C) Central Board of Direct Taxes
- (D) Finance Minister of India

47. Rebate u/s 87A is available to an individual whose total income is below

- (A) ₹ 2,50,000
- (B) ₹ 3,00,000
- (C) ₹ 5,00,000
- (D) ₹ 10,00,000

46. अनिवासी व्यक्तींना देण्यात येणाऱ्या रकमांमधून उद्गम कर कपातीचे दर कोण ठरविते ?

- (A) आयकर कायदा 1961
- (B) वार्षिक वित्तीय कायदा
- (C) केंद्रीय प्रत्यक्षकर मंडळ
- (D) भारताचे अर्थमंत्री

47. कलम 87A ची वजावट मिळव्यासाठी करपात्र रकमेची मर्यादा हे आहे.

- (A) ₹ 2,50,000
- (B) ₹ 3,00,000
- (C) ₹ 5,00,000
- (D) ₹ 10,00,000

48. The aggregate limit for the deduction for interest on housing loan used for purchase and repairs of a self-acquired house property for A.Y. 14-15 is

- (A) ₹ 30,000
- (B) ₹ 1,50,000
- (C) ₹ 1,80,000
- (D) No limit

49. A purchased 100 equity shares of a listed company in Dec. 2012 for ₹ 50,000. He receives 100 bonus shares of that company in Feb., 2014. He sells all 200 shares through Stock Exchange in Dec. 2014 for ₹ 60,000. The taxable capital gains will be :

- (A) ₹ 10,000
- (B) ₹ 30,000
- (C) ₹ 5,000
- (D) Nil

48. घर खरेदी व घर दुरुस्ती करता घेतलेल्या कर्जावर दिलेल्या व्याजाच्या एकत्रित वजावटीची मर्यादा (स्वतःच्या राहत्या घरासाठी) आहे.

- (A) ₹ 30,000
- (B) ₹ 1,50,000
- (C) ₹ 1,80,000
- (D) कोणतीही सीमा नाही

49. 'A' ने शेअर बाजारातील एका नोंदणीकृत कंपनीचे 100 शेअर्स ₹ 50,000 ला डिसे. 2012 मध्ये खरेदी केले. त्याला त्याच कंपनीचे फेब्रुवारी 2014 मध्ये 100 बोनस शेअर्स मिळाले. त्याने सर्व 200 शेअर्स शेअर बाजारात डिसेंबर 2014 मध्ये ₹ 60,000 ला विकले. या व्यवहारात करपात्र भांडवली नफा ही आहे

- (A) ₹ 10,000
- (B) ₹ 30,000
- (C) ₹ 5,000
- (D) निरंक

50. X, HUF receives a gift of ₹ 51,000 from a relative of Mr. X. The taxable amount is

(A) ₹ 51,000

(B) ₹ 1,000

(C) ₹ 25,000

(D) Nil

51. Deduction u/s 80 TTA is available in respect of interest earned from Bank on

(A) Savings Account

(B) Fixed Deposit Account

(C) Recurring Deposit Account

(D) Cash Certificate

50. 'X' (HUF) कर्ता याला 'X' च्या नातेवाईका-कडून ₹ 51,000 बक्षीस मिळाले. करपात्र रक्कम रु. ही आहे.

(A) ₹ 51,000

(B) ₹ 1,000

(C) ₹ 25,000

(D) निरंक

51. कलम 80 TTA अंतर्गत बँकेकडून मिळणाऱ्या खालीलपैकी कुठल्या व्याजावर वजावट मिळते :

(A) बचत खाते

(B) मुदत ठेव

(C) आवर्तीत ठेव

(D) रोख प्रमाणपत्र

52. The due date for filing income tax returns to a company subject to domestic transfer pricing audit is

- (A) 31st July
- (B) 30th September
- (C) 30th November
- (D) 31st December

53. The companies carrying on business are required to file their return of income in Form No.

- (A) ITR-1
- (B) ITR-2
- (C) ITR-5
- (D) None of the above

52. ज्या कंपन्यांना त्यांच्या देशांतर्गत व्यवहारांबद्दल ट्रान्सफर प्राईसींगचे लेखा परीक्षण करावे लागते त्यांच्याकरिता आयकर विवरणपत्राची अंतिम तारीख असते.

- (A) 31 जुलै
- (B) 30 सप्टेंबर
- (C) 30 नोव्हेंबर
- (D) 31 डिसेंबर

53. व्यवसाय/धंदा करणाऱ्या कंपन्यांना त्यांचे आयकर विवरणपत्र कोणत्या नमुन्यात भरावे लागते ?

- (A) आय.टी.आर.-1
- (B) आय.टी.आर.-2
- (C) आय.टी.आर.-5
- (D) वरीलपैकी कोणतेही नाही

54. Deduction u/s 80 E in respect of payment of interest on education loan is available to education beyond

- (A) 10th standard
- (B) 12th standard
- (C) Graduation
- (D) Primary education

55. X owns two houses. Both are self-occupied. What is the limit for interest deduction on having loan in respect of deemed let out of property ? (A.Y. 2014-15)

- (A) ₹ 30,000
- (B) ₹ 1,50,000
- (C) ₹ 2,00,000
- (D) No limit

54. कलम 80 E अंतर्गत शिक्षणासाठी घेतलेल्या कर्जावरील व्याजाला खालील शिक्षणाकरता वजावट मिळते :

- (A) 10वी नंतरचे शिक्षण
- (B) 12वी नंतरचे शिक्षण
- (C) पदव्युत्तर शिक्षण
- (D) शाळेय शिक्षण

55. 'X' ची दोन घरे आहेत. दोन्ही ही घरे स्वतः वापरासाठी आहेत. याबाबतीत मानीव भाड्याच्या घराबद्दल जर घरकर्ज असेल तर व्याजाच्या वजावटीची मर्यादा किती ? (आयकर निर्धारण वर्ष 2014-15) :

- (A) ₹ 30,000
- (B) ₹ 1,50,000
- (C) ₹ 2,00,000
- (D) मर्यादा नाही

56. Cost of intangible fixed assets are over their useful lives.

- (A) Depreciated
- (B) Amortised
- (C) Charged
- (D) Allocated

57. Consider the following statements with the help of alternatives given below :

Secret reserves serve the purpose of :

- (1) Enabling the directors to tide over unfavourable items.
- (2) Meeting exceptional losses.
- (3) Increasing the working capital.

Which of the following statements are correct ?

- (A) (1) and (2) are correct
- (B) (2) and (3) are correct
- (C) (1) and (3) are correct
- (D) (1), (2) and (3) are correct

56. अमूर्त नियत मालमत्ता खर्च त्याच्या उपयुक्त कालावधीत बनतो.

- (A) मूल्यक्षयीत
- (B) कर्जफेड तरतूद
- (C) प्रभारीत
- (D) विभाजित

57. खालील वाक्ये त्याखाली दिलेल्या पर्याया आधारे विचारात घ्या :

गुप्त निधी हा हेतू साध्य करतो :

- (1) संचालकांनी अनुपयुक्त गोष्टींना आळा घालणे.
- (2) अपवादात्मक तोटा भरून काढणे.
- (3) खेळत्या भांडवलाची वाढ करणे.

खालीलपैकी कोणतेही वाक्ये योग्य आहेत ?

- (A) (1) व (2) बरोबर आहेत
- (B) (2) व (3) बरोबर आहेत
- (C) (1) व (3) बरोबर आहेत
- (D) (1), (2) व (3) बरोबर आहेत

58. Which one of the following accounting equation is *correct* ?

- (A) Assets = Owner's Equity
- (B) Assets = Liabilities + Owner's Equity
- (C) Assets = Liabilities – Owner's Equity
- (D) Assets + Liabilities = Owner's Equity

59. Financial instruments are useful for :

- (A) Creating benefits for Govt.
- (B) Providing credit creation for Banks
- (C) Mobilization of savings
- (D) For creating direct securities

58. खालीलपैकी कोणते लेखाकर्मिय समीकरण बरोबर आहे ?

- (A) मालमत्ता = स्वीय समभाग
- (B) मालमत्ता = देयता + स्वीय समभाग
- (C) मालमत्ता = देयता – स्वीय समभाग
- (D) मालमत्ता + देयता = स्वीय समभाग

59. वित्तीय साधने यासाठी प्रचलित केली जातात :

- (A) सरकारसाठी फायदा निर्माण करणे
- (B) बँकांना पतनिर्मितीची तरतूद करणे
- (C) बचतीस चालना देणे
- (D) प्रत्यक्ष प्रतिभूती निर्मिती

60. The first attempt to value human beings in monetary term was made by :

- (A) William Petty
- (B) William C. Pyle
- (C) Shultz
- (D) Morese

61. Consider the following statement with the help of alternatives given below :

A mutual fund helps the investor in securing :

- (1) Professional Management
- (2) Diversification of risk
- (3) Steady appreciation
- (4) Lower cost of operation

Which of these statements are correct ?

- (A) (1), (2), (3) and (4)
- (B) (1), (2) and (4)
- (C) (2) and (3)
- (D) (3) and (4)

60. मानवाला मौद्रिक दृष्टीकोनातून मूल्यवर्धक करण्याचा प्रयत्न प्रथम यांनी केला :

- (A) विल्यम पेटी
- (B) विल्यम सी. पाइल
- (C) शुल्टझ
- (D) मोरेस

61. खालील वाक्ये त्या खाली दिलेल्या पर्याया आधारी विचारात घ्या :

म्युचल फंड निवेशकांना खालील सुरक्षा देते :

- (1) व्यावसायिक व्यवस्थापन
 - (2) जोखमीचे विविधीकरण
 - (3) स्थिर अधिवृद्धी
 - (4) प्रवर्तन चालवण्याचा खर्च कमी करणे
- खालीलपैकी कोणते वाक्ये योग्य आहेत ?

- (A) (1), (2), (3) आणि (4)
- (B) (1), (2) आणि (4)
- (C) (2) आणि (3)
- (D) (3) आणि (4)

62. The price specified in the option contract which means the underlying asset to be purchased or sold by the buyer/holder is known as :

- (A) Strike price
- (B) Exercise price
- (C) Stock Exchange price
- (D) Cost price

63. An investor with a low risk preference should be advised to invest in :

- (A) Turn around stocks and aim at short-term gains
- (B) Emerging blue chips and aim at medium-term gains
- (C) Speculative stocks and aim at short-term gains
- (D) Super stocks and aim at long-term gains

62. ऑप्शन करारात व्यक्त केलेली किंमत म्हणजे खरेदीदार व विक्रेता यांच्याकडून अंडरलेईंग मालमत्तेच्या खरेदी विक्रीची :

- (A) स्ट्राईक प्राईस
- (B) एक्सरसाईज प्राईस
- (C) शेअर बाजार किंमत
- (D) खर्च किंमत

63. कमी जोखमीची पसंती असणाऱ्या गुंतवणूक-दाराला गुंतवणूकीचा असा सल्ला द्यावा :

- (A) समभागांचा साठा वळवून अल्पमुदतीत फायद्याचे ध्येय
- (B) नवीन (Blue Chip) स्वीकार व मध्यमकालीन फायद्याचे ध्येय
- (C) सट्टायुक्त रोख्याचा साठा व अल्पमुदतीत फायद्याचे ध्येय
- (D) उत्तम रोखे व दीर्घमुदतीत फायद्याचे ध्येय

64. The department under which the manager has control over revenues, expenses and the amount invested in asset centres is known as

- (A) Profit centre
- (B) Cost centre
- (C) Investment centre
- (D) Revenue centre

65. Lease financing is :

- (A) A sale of goods to the lessee
- (B) It is a hire of goods on rent
- (C) It is a transfer of ownership
- (D) It is a financing partnership between lessor and lessee

64. असे खाते की ज्यामध्ये प्राप्ती, खर्च व मालमत्ता केंद्रातील गुंतवणूक रक्कम यावर नियंत्रण असते त्याला असे म्हणतात :

- (A) नफा केंद्र
- (B) खर्च केंद्र
- (C) निवेशन केंद्र
- (D) प्राप्ती केंद्र

65. भाडेकरार वित्तपुरवठा म्हणजे :

- (A) भाडेकरूला वस्तूची विक्री करणे
- (B) भाडे देऊन वस्तू घेणे
- (C) मालकीत बदल घडवणे
- (D) मालक व भाडेकरू यातील वित्तीय भागीदारी

66. Two companies, X Ltd. and Y Ltd. go into liquidation to form a new company, Z Ltd. It is a case of :

- (A) Absorption
- (B) External Reconstructions
- (C) Amalgamation
- (D) Demerger

67. A Certificate of deposit is a :

- (A) Fixed deposit in a bank
- (B) Short-term negotiable instruments in bearer form
- (C) A promissory note to pay a sum of money to the issuer
- (D) It is a government treasury bill

66. X व Y या दोन कंपन्या विसर्जित होऊन त्यांनी Z नावाची नवीन कंपनी स्थापन केली. हे उदाहरण :

- (A) विलयन
- (B) बाह्य पुनर्रचना
- (C) समामेलन
- (D) विभक्तीकरण

67. जमा प्रमाणपत्र म्हणजे :

- (A) बँकेतील मुदतठेव
- (B) धारक स्वरूपातील परिक्राम्य संलेख
- (C) देणाऱ्याला पैशातील रक्कम देण्याचे वचनपत्र
- (D) सरकारचे राजकोषपत्र

68. Floating rate bonds :

- (A) These bonds are issued in small parts of the total bond
- (B) These bonds are 'American Depository Receipt'
- (C) These bonds are also called 'Drop Lock Bonds'
- (D) These bonds are also called 'Floating Rate Notes'

69. The process of managing the sales ledger of a client by a financial service company is called :

- (A) Forfeiting
- (B) Factoring
- (C) Leasing
- (D) Securitisation of debt

68. मुक्तदराचे रोखे :

- (A) असे रोखे पूर्णरोख्याच्या लहान भागात प्रचलित केले जातात
- (B) असे रोखे 'अमेरिकन ठेव पावत्या' असतात
- (C) असे रोखेला 'ड्रॉप लॉक बॉन्डस् असे पण म्हणतात'
- (D) असे रोखेला मुक्तदरपत्रे असे पण म्हणतात

69. वित्तीय सेवा पुरवणाऱ्या प्रमंडळाची अशील विक्री खातेवही व्यवस्थापन प्रक्रिया म्हणजे :

- (A) गमावलेला
- (B) फॅक्टरींग
- (C) भाडेपट्टा
- (D) कर्जाचे रोखीकरण

70. Interest rate risk :

- (A) is also referred to as inflation risk
- (B) is affected by changes in social attitudes
- (C) is affected by changes in lending ratio
- (D) is affected by changes in the business cycle

71. Which is *not* a primary buying motive ?

- (A) Food and Drink
- (B) Comfort
- (C) Attraction of opposite sex
- (D) Lifestyle

70. व्याजदराची जोखीम :

- (A) भाववाढीची जोखीम म्हणून निर्देशीत केली जाते
- (B) सामाजीक दृष्टीकोन बदलाचा परिणाम
- (C) कर्जगुणोत्तरातील बदलाचा परिणाम
- (D) व्यापारचक्रातील बदलाचा परिणाम

71. कोणता खरेदीचा प्राथमिक संकल्प (हेतू) नाही ?

- (A) अन्न आणि पेय
- (B) सुविधा
- (C) विरुद्ध लिंग आकर्षण
- (D) जीवनशैली

72. Which of the following is *not* a marketing factor ?

- (A) Consumer market
- (B) Area of market
- (C) Durability
- (D) No. of customers

73. The term social marketing refers to

- (A) New product development and sales for society
- (B) A philosophy that emphasizes on customer value and satisfaction
- (C) A philosophy that stresses on customer delightment in society
- (D) A philosophy that emphasizes on customer satisfaction and welfare of the society at large

72. खालीलपैकी कोणता विपणन घटक **नाही** ?

- (A) ग्राहक बाजार
- (B) बाजारक्षेत्र
- (C) टिकाऊपणा
- (D) ग्राहक संख्या

73. सामाजिक विपणन ही संज्ञा कोणाचा संदर्भ देते ?

- (A) समाजासाठी नवीन उत्पादन विकास आणि विक्री
- (B) जे तत्त्वज्ञान ग्राहकमूल्य व समाधानावर भर देते
- (C) जे तत्त्वज्ञान समाजातील ग्राहकांना उच्च समाधान देण्यास प्राधान्य देते
- (D) जे तत्त्वज्ञान ग्राहक समाधान आणि सर्वंकष सामाजिक कल्याणावर भर देते

74. Which of the following is *not* macro-marketing environment ?

- (A) Economic
- (B) Social and cultural
- (C) Customers
- (D) Technological

75. is the concept of marketing that holds consumer will prefer those products that offer the most quality or performance.

- (A) Product concept
- (B) Production concept
- (C) Selling concept
- (D) Consumer-oriented concept

74. खालीलपैकी कोणते समस्तीय विपणन वातावरण नाही ?

- (A) आर्थिक
- (B) सामाजिक व सांस्कृतिक
- (C) ग्राहक
- (D) तांत्रिक

75. ही विपणन संकल्पनाची अशी धारणा असते जिथे ग्राहक अश्याच उत्पादनांना प्राधान्य देतो की जे अधिक गुणवत्ता किंवा कार्यसिद्धी देतात.

- (A) वस्तु संकल्पना
- (B) उत्पादन संकल्पना
- (C) विक्री संकल्पना
- (D) विपणन संकल्पना

MAY - 50316/III—B

ROUGH WORK

MAY - 50316/III—B

ROUGH WORK